

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΑΞΗ / ΤΜΗΜΑ : Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ (ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ)

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΕΡΙΟΔΟΥ: ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2024

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: 3

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ Α

A1. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «Σωστό» ή «Λάθος» δίπλα από τον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

- i. Οι Έλληνες ομογενείς που αγόρασαν τα τσιφλίκια της Θεσσαλίας άσκησαν οικονομικές και κοινωνικές πιέσεις για την τιμή του σιταριού.
- ii. Με την ολοκλήρωση της αγροτικής μεταρρύθμισης κυριάρχησε στην ύπαιθρο η μικρή ιδιοκτησία.
- iii. Η σοσιαλιστική ιδεολογία γνώρισε αξιοσημείωτη διάδοση στην ελληνική κοινωνία στα τέλη του 19^{ου} αι.
- iv. Μετά τους βαλκανικούς πολέμους δεν άλλαξαν οι οικονομικές συνθήκες της χώρας.
- v. Η ελληνική οικονομία γνώρισε αξιοσημείωτη ανάπτυξη στα χρόνια του μεσοπολέμου.

Μονάδες 10

A2. Να αποδώσετε το περιεχόμενο των όρων: *Φεντερασιόν, ΠΑΟΥΡ, ΟΥΛΕΝ*. (μονάδες 4+3+3)

Μονάδες 10

A3. Να παρουσιάσετε ποια ήταν η κατάσταση της ελληνικής οικονομίας κατά την περίοδο του μεσοπολέμου (1919-1939).

Μονάδες 15

A4. Ποιοι λόγοι οδήγησαν στη δημιουργία της Τράπεζας της Ελλάδος; Πότε τελικά ξεκίνησε η λειτουργία της; Ποιες ήταν οι ενέργειές της Τράπεζας κατά την περίοδο 1928- 1932 και ποιος ο ρόλος που έπαιξε στην οικονομική ανάπτυξη του κράτους;

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β

B1. Αντλώντας πληροφορίες από το παρακάτω κείμενο και βασιζόμενοι/-ες στις γνώσεις σας:

- α. να περιγράψετε κριτικά τα χαρακτηριστικά των ιδιοκτητών των «τσιφλικιών» της Θεσσαλίας κατά τον 19^ο – αρχές 20^{ου} αιώνα και τις επιδιώξεις τους. (μονάδες 13)**
- β. να παρουσιάσετε τα αποτελέσματα που προκάλεσαν οι πρακτικές τους στον θεσσαλικό αγροτικό κόσμο. (μονάδες 12)**

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Οι περίφημοι πλουτοκράτες των παροικιών, που ο λαός αποκαλούσε χρυσοκάνθαρους, αντί να αναπτύξουν παραγωγικά τη χώρα, αντί να κάνουν επενδύσεις [...] στρέφονται και αυτοί πάλι στη μονοπώληση ευκαιριών που τους παρέχει η εξουσία [...] και το χειρότερο, μεταβάλλονται οι τσιφλικάδες γαιοκτήμονες στη Θεσσαλία. [...] Είναι [...] αυτά τα περίφημα αστικά μας στοιχεία τα οποία δημιουργούν το καθεστώς των τσιφλικιών στη Θεσσαλία. Γνωρίζοντας πολύ καλά ότι η Θεσσαλία θα προσαρτηθεί στην Ελλάδα, εξασφαλίζουν με το πρωτόκολλο της Κωνσταντινούπολης το δικαίωμα να δημιουργήσουν γαιοκτησίες, οι οποίες είναι βασισμένες στο σύστημα της κολιγιάς. Γι' αυτό ακριβώς δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι οι εκρήξεις οι επαναστατικές [...] ξεκινούν από τη Θεσσαλία, τη Θεσσαλία όπου η μεγάλη γαιοκτησία ήταν ασύγκριτα πιο χαμηλή στην περίοδο της έκρηξης της Ελληνικής επανάστασης, από ό, τι στην Πελοπόννησο. Με την είσοδο αυτών των στοιχείων και την ανάπτυξη των γαιοκτησιών στη Θεσσαλία, έχουμε ακριβώς τη δημιουργία των προϋποθέσεων εκείνων για την εκμετάλλευση της αγροτιάς που οδήγησαν στο αδιέξοδο, και τελικά μας έφεραν στο Κιλελέρ.

Φίλιας, Β., «Κοινωνικές δομές στην Ελλάδα του 19^{ου} αιώνα», στο Δ.Τ. Τσαούση (επιμ.), Όψεις της ελληνικής κοινωνίας του 19^{ου} αιώνα, Βιβλιοπωλείον της «Εστίας», Αθήνα 1984, σ. 19.

B2. Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις με τις απαραίτητες πληροφορίες από το κείμενο που σας δίνεται να αναφερθείτε:

- α. στις αιτίες που οδήγησαν στην επιλογή της λύσης της «διχοτόμησης του χαρτονομίσματος» από την ελληνική κυβέρνηση το 1922. (μονάδες 12)**
- β. στα χαρακτηριστικά της ενέργειας αυτής και τις συνέπειές της. (μονάδες 13)**

Μονάδες 25

ΚΕΙΜΕΝΟ

Συνεπώς η δραματική αύξηση της παροχής χρήματος μεταξύ 1920 και 1922 προκλήθηκε σε πολύ μεγάλο βαθμό από την κυβέρνηση. Σύμφωνα με μια βρετανική αναφορά, μόνο μέσα στο 1921 η κυβέρνηση δανείστηκε 1.200 και πλέον εκατομμύρια δραχμές από την Εθνική Τράπεζα. Το φθινόπωρο του 1921 το καθημερινό κόστος του συνεχιζόμενου πολέμου υπολογιζόταν γύρω στα 8.000.000 δραχμές, αναγκάζοντας τη βασιλική κυβέρνηση να προσφεύγει σε όλο και πιο σπασμωδικά μέτρα. Ο υπουργός οικονομικών Π. Πρωτοπαπαδάκης, επιχειρώντας έναν πρωτότυπο αυτοσχεδιασμό την επόμενη άνοιξη, εισήγαγε έναν νέο τύπο αναγκαστικού δανείου. Το κοινό υποχρεώθηκε να παραδώσει τα χαρτονομίσματά του στις τράπεζες, οι οποίες τα διχοτομούσαν: το ένα κομμάτι επιστρεφόταν στον κομιστή, ενώ το άλλο ανταλλασσόταν με εικοσαετή ομόλογα του Δημοσίου. Ταυτόχρονα, η Εθνική Τράπεζα διατάχθηκε να πιστώσει το κράτος με ένα ποσόν ισοδύναμο με το ήμισυ της αξίας των χαρτονομισμάτων που κυκλοφορούσαν. Ήταν ένα ακραίο μέτρο αρνητικά προοδευτικής φορολόγησης, εφόσον εφαρμόστηκε μόνο στα χαρτονομίσματα και όχι στις τραπεζικές καταθέσεις ή τις άλλες μορφές αποταμίευσης. Από την άλλη πλευρά, είχε το προτέρημα πως δεν ενίσχυε τον πληθωρισμό: κατ' αυτόν τον τρόπο συγκεντρώθηκαν 1.300 εκατομμύρια δραχμές χωρίς να αυξηθεί η νομισματική κυκλοφορία.

Mazower, M., *Η Ελλάδα και η οικονομική κρίση του μεσοπολέμου*, ΜΙΕΤ, Αθήνα 2009.

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!!!